

Megjelenj
szombaton reggel.

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

Szerkesztő és laptulajdonos:
HALÁSZ FERENC.

Főmunkatárs:
PÁLYI PÁL.

Nyílttér sora 40 fill.

Hivatalos
s magánhirdetések
árszabás szerint.

Többszöri hirdetések
nél megfelelő ár-
engedmény.

Ipolyság, 1905. augusztus hó 5.

Alkotmányos ellentállás.

Kiáltvány a vármegye polgáraihoz.

Ipolyság, augusztus 4

Polgártársak!

Népképviselői alkotmányunk ellen merénylet intéztetik! Alapjaiban akarják megingatni szabadságunk ez erős várát!

Jó királyunkat rossz tanácsadói félrevezetik!

Alkotmányosan felelős magyar miniszterium helyett, mely csak a király s az országgyűlés kölcsönös bizalmából kormányozhat, egy, az országgyűlésen kívül álló, a magyar közjogban ösmeretlen *ügyvezető miniszteriummal* akarják az országot kormányoztatni.

Ha ez sikerül nekik, ez a mi alkotmányosságunknak, állami függetlenségünknek életalkonyát jelentené, melyre már csak az önkényuralom kriptájába való temetés következhetik.

Ezzel a merénylettel szemben leg-erősebb törvényes fegyverünk, hogy ez alkotmány- és törvényellenes kormányzó kirendeltségtől az országgyűlés által meg nem szavazott adót és ujoncot megtagadjuk.

Hontvármegye törvényhatósági bizottsága meg is hozta már ez irányban hazafias határozatát, melylyel tisztviselőit és hivatalos közegeit a törvénytelen adók beszédésétől és törvényhozásilag meg nem ajánlott ujoncok kiállításától, és egyáltalán a törvénytelen kormány minden törvénytelen rendeletének végrehajtásától eltiltja. S egyuttal egy 25 tagból álló intézőbizottságot szervezett, mely ez alkotmányválság alatt az alkotmány védelmében a törvényes ellentállást vezesse, a törvényhatósági bizottság elhatározása elé javaslatokat készítsen s annak megbízásából a szükséges intézkedéseket az alispánnal, mint a vármegye első tisztviselőjével egyetértőleg megtegye.

Polgártársak!

Ez intéző bizottság nevében szólunk tehát most hozzátok, s felhívunk benneteket, hogy mind egyitek hazafias kötelességének ismerje élni törvényadta jogunkkal, s ez alkotmány- és törvényellenes kormányoknak nemzetietlen és hazafiatlan vállalkozásaiban se

önkéntes adófizetéssel, se önkéntes katona beállással nem lenni segítségére.

Miután azonban a most be nem fizetett adót a válság elmúltával az alkotmányos kormány rendelkezésére, — az országnak ez adókra szüksége lévén, — mégis csak be fog kelleni fizetnünk, minden ember jól teszi, ha az adóra esedékes összegeket addig is takarékpénztárba, vagy hitelszövetkezetbe teszi, hogy az az adófizetési kötelezettség beálltával rendelkezésére álljon.

Különösen nagy jelentőségű ez a kis adófizetőkre nézve, a kik forgó tőkével rendszerint nem rendelkeznek, s kikerül tudjuk, hogy ha egyszer az adóra kiteremtett összeget másra költötték, a felgyülemlett hátralékokat csak nagy megerőltetéssel tudják kifizetni.

Azért is, hogy a kis adófizetőknek az adóra esedékes összegeik letébe helyezését lehetőleg megkönnyítsük, a törvényhatósági bizottság megbízása alapján minden községben, vagy csoportonként bizalmi férfiakat fogunk állítani, a kik tekintettel a rendkívüli helyzetre, a polgárok ilyen letéteit teljes vagyoni felelősséggel az általunk nekik kiosztandó s általuk kiállítandó nyomtatott nyugták ellenében fölvegyék s a 25-ös bizottság nevére nyitandó folyószámlára az Ipolysági Takarékpénztárba gyümölcsözőleg elhelyezzék. Mely letétek, ha az adókat utólag fizetnünk kell, esedékes kamataikkal együtt az illető betevők adóhátralékainak, illetve adójának törlesztésére fognak fordíthatni.

Az egyes adófizetőket pedig ezenel felhívjuk, hogy hazafias kötelességüknek ismerjék az adójoknak megfelelő összegeket a törvényen kívüli állapot tartama alatt a 25-ös bizottság nevére külön e célra nyitandó folyószámlára az Ipolysági Takarékpénztárba fizetni be. Mely összegek a válság elmúltával szintén az illetők állami adói törlesztésére fognak ugyan fordíthatni, de ezen kívül még azon külön rendeltetéssel is adatnak össze, hogy az esetben, ha a kormány a törvényhatóságok állami illetményei ki-

szolgáltatását megtagadná, az így begyűlt letéti összeg legyen az a tőke, mely a törvényhatósági pótdónak le nem kötött részével a törvényhatóság szükségleteinek fedezésére szolgáljon, s melyből a 25-ös bizottság megbízására az alispán a szükséges kiadásokra és fizetésekre kiutalásokat eszközölhessen.

Megjegyezzük, hogy csak az állami adók azok, melyeknek a fizetése ez állapotban nem kötelező, sőt hazafiatlan, míg a községi és törvényhatósági adók (pótdó, utadó, ebadó, stb.) a törvényen kívüli állapot idején is rendszeresen fizetendő, sőt hazafias kötelesség is.

Valamint megjegyezzük, hogy a rendszeres hadgyakorlatokra való behívás se ütköztvén törvénybe, annak mindenki eleget tartozik tenni, mert csak a meg nem szavazott ujoncjutalék az, a melynek kiállítását megtagadhatjuk, sőt megtagadnunk hazafias kötelességünk.

Polgártársak!

Csak a törvényes alapon való ellentállás mentheti meg alkotmányos szabadságunkat s csak az ebben való kitartással győzhet a nemzet!

A nemzetnek pedig győzni kell, mert csak is az alkotmányosan szabad nemzet biztosíthat szabad hazát magának s csak is a szabad haza adhat polgári boldogságot.

A véleményharcok, a meddő okoskodások és okvetetlenkedések ideje ez ügyben immáron lejárt. Még aki másképpen gondolkoznék is, mint a nemzet nagy többsége, ha nemzete és alkotmánya ügyét igazán szíven viseli, ma már annak is hazafias kötelessége e vér nélküli önvédelmi harcban egyakarattal velünk tartani s intézkedéseink értelmében cselekedni.

Mi csak egyféle hazafiságot ösmernünk, azt, a mely a hazát és annak nagy nemzeti érdekeit szolgálja, és áldozatoktól, szenvedésektől se riad vissza, hogy magyar nemzeti állami önállóságunk érvényesülését nagy multunkhoz méltón végre-valahára ki-
küzdhessük.

Ipolyság, augusztus 4.

Közigazgatási bizottságunk Lits Gyula főispán elnökle alatt e hó 2-án rendes havi ülést tartott, melyen Czobor László alispán tüzetesen beszámolt az elmúlt hónap közigazgatási eseményeiről, különösen a politikai helyzet következtében szükségessé vált intézkedéseiről. A rövid ülés vita nélkül fogadta el az előadók javaslatait s 11 órakor a tanácskozás véget ért. Jelen voltak az elnöklő főispánon kívül Czobor László alispán, Somogyi Béla főjegyző, Landauer Béla tb. főjegyző Czompó Ede, Pályi Pál, Okolicsányi István aljegyzők, Nyáry Alfonz báró árvaszéki elnök, Kovács S. Endre dr. t. főorvos, Józsa Pál kir. főmérnök, Lipsey Ervin dr. kir. főgyógyász, Rill József kir. tanfelügyelő, Heimlich István p. ü. titkár, Salkovszky Ferenc dr. t. főgyógyász, Papp Ábrahám törvh. állatorvos, Bolgár János, Ivánka Oszkár, Kudora János, Ságfi Benő, Wilczek Vilmos gróf, Jankovich Béla dr., Berkó István és Luka Pál v. tagok.

A Hontmegyei Gazdasági Egyesület a földmivvelésügyi miniszter ellen.

A Hontmegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmányja Ivánka István elnökle alatt e hó 1-én ülést tartott, melyen a György Endre földmivvelésügyi miniszternek kinevezéséről szóló értesítését tárgyalta s a következő határozatot hozta:

A gazdasági egyesületek a közigazgatási politikán kívül más politikával rendszerint nem foglalkoznak. — Mégis ily válságos helyzetben mint a mostani, mikor alkotmányunk alapjai vannak veszélyeztetve, lehetetlen elzárkóznunk a közhangulat elől, — mintha egy más esillagra lépnénk, a mint az egylet terére léptünk, — lehetetlen megtagadnunk a hazafit, annál kevésbé, mert hiszen magunkban a hazaszeretet természetesen éppen a gazdálkodó elem szívében van legmélyebben begyökeresve.

A magyar alkotmány ma esakis parlamenti felelős kormányt ismer, mely esakis a korona és a parlamenti többség, tehát a király és a nemzet kölesönös bizalma alapján kormányozhat. S miután a mostani kormány a nemzet nagy többsége által bizalmatlansággal fogadtatott, azt alkotmányosnak és törvényes kormánynak mi sem ösmerhetjük el.

A t. (megye-) Ház.

(Közgyűlési karcolatok.)

Hát beesaptak... fényesen beesaptak ezek a huszonötösök...

Az ember szinte barikádokat képzelt, a melyen nemzetiszin öves harcias magyarok mentik szitytya kiállítások között a hazát...

De nem így van.

A munkájuk komoly, és tiszteletreméltó, hogy az ember nyugodtan tekint fel a haza egén tornyosuló viharos fellegekre.

*

A fellegek elé valaha harangoztak, manapság viharágyu a divat.

Ilyen módon hat a főispán beszéde, a melylyel „bizonyos kijelentéseket” tesz.

Hogy beadta a lemondását és a lemondást nem fogadták el, és hogy kilépett a szabadelvű pártból.

A megyegyűlés hol élénk elismeréssel, majd a hazafiságtól duzzadó kijelentésen lelkesülve hangosan éljenzve fogadta a főispán megnyugtató beszédét, a melyet Ivánka Oszkár, a 25-ösök elnöke, nyugtázott.

György Endre ö nagyméltósága leiratát tehát, melyben földmivvelésügyi miniszterré való kinevezését jelenti és támogatásunkat kéri, tudomásul nem vehetjük, s öt alkotmányos és törvényes miniszternek el nem ösmerhetvén, vele a hivatalos érintkezést megszüntetjük, e sajnálatos leiratot pedig válasz nélkül szomorú emlékül irattárunkba tétjük.

Berkó István lemondása. Berkó István a hontmegyei szabadelvű párt elnöke következő levelet intézte Himmler Sándor dr., a párt jegyzőjéhez:

Miután a hontmegyei szabadelvű pártnak ez idő szerint alelnökei nincsenek, igen tisztelt jegyző urat értesítem, hogy a szabadelvűpárt elnökségéről ezen lemondok és egyuttal a szabadelvűpártból kilépek. Kérem ezen ténykedésemet alkalmas módon a szabadelvűpárt tudomására hozni. Ipolyság, 1905. év augusztus hó 2-án. Teljes tisztelettel Berkó István.

Papiros barrikádokon.

Rendkívüli közgyűlés.

A hatalmas nemzeti ébredés hullámverése vármegyénket is büvökörébe vonta. Vármegyénk is kiállt a védőbástyára, a törvénykönyvből papiros barrikádokat emel, és őrtálló helyén erősíti az alkotmányos ellenállást.

Legutóbbi közgyűlésében törvényhatóságunk kimondotta, hogy a válság tartama alatt minden hó első esütőörökén rendkívüli közgyűlést tart. E gyűléseinek elsejét e hó 3-án tartotta meg, melyen a szabadságáról már visszatért Lits Gyula főispán elnökölt.

A közgyűlés reliefjét a 25-ös bizottság indítványára a katonai behívók kézbesítése és az önkéntesen fizetett adók kezelése tárgyában hozott alább közölt határozat domborítja ki.

Kiemelkedő mozzanata volt még a közgyűlésnek a főispán

Csodás klimaktérikus idők: Hontban Ivánka ily nobilisan nem viselkedett főispánnal szemben.

De az a főispáni szózat meg is érdekelte.

*

A 25-ösök.

Kétségtelenül ök ma politikai egünk bolygói.

Minden mozgalmon rajta van a kezük nyoma, és nines semmi is, a mi elkerülné figyelmüket.

Katonát nem adnak, adót sem adnak az új kormánynak, mert semmikép sem bíznak benne.

Egy vicinális-politikus érdeklődve kérdezi egy inkognitóban nagy diplomátánkat:

— Mi tulajdonképpen a 25-ösök programja? ..

A másik fölényesen mosolyog.

— Igazán nem tudod?

Csak úgy találomra végighuz plajbászával a 25-ösök névsorán, és a vonala nyomára mutat:

— Látod!

kijelentése a válságról és az ö jövőendő állásfoglalásáról. Kijelentette, hogy az inparlamentáris kormány felhívására ideiglenesen megmarad a helyén, de csak addig, míg a törvényhatóság kezébe letett esküjével ellentétbe nem jut. Semmiféle törvénytelenségre vállalkozni nem fog, és mihelyt a törvény öre nem lehet, abban a pillanatban odahagyja állását.

A klasszikus tömörségű, és hazafias szárnyalással záródó beszédet a közgyűlés mindvégig zajos tetszéssel és helyesléssel kísérte.

Ivánka Oszkár a közgyűlés nevében különösen kilépésének és lemondásának megokolását helyeselte. Ebből bizalmat merit, hogy a főispán az alkotmányos küzdelmet nem gyöngíteni, de a hazafias közérdek álláspontjára emelkedve erősíteni fogadja. Zajos helyeslések közt a főispán iránt a közgyűlés egyértelmű bizalmát nyilvánítja.

A főispán hálásan fogadta e nobilis oszientációt, és kijelentette, hogy a törvényhatóság benne esalódni nem fog.

*

Lits Gyula főispán d. e. 10 órakor a közgyűlés lelkes éljenzése között foglalja el az elnöki széket, és nyitja meg a közgyűlést.

A főispán a válságról.

Lits Gyula főispán:

Tekintetes törvényhatósági bizottság.

A törvényhatóság mult hó 6-án tartott rendkívüli közgyűlésében azt határozta, hogy a politikai válság tartama alatt minden hó első esütőörökén napján rendkívüli közgyűlést fog tartani. E határozathoz képest az 1886. XXI. tc. 46 §-a értelmében indítatva éreztem magamat a mai rendkívüli közgyűlést összehívni.

Ivánka László
Wilczek Vilmos gróf

Schreiber Aladár
Gálffy István
Kudora József
Bartakovich Agoston
Méhes József
Haydán Károly

Luka Pál

Somogyi László
Kudora János
id. Ságfi Benő
Toldy Zsigmond
Jankovich Béla
Berkó István

Ivánka István
Wilheim Károly
Kádár Kálmán
Bolgár János
Tretter Mátyás
dr. Csermák Ernő
dr. Ságfi Béni
Ivánka Oszkár
Nedeczky Pál
thuránszky Zoltán

— Látom... és ez igazán a legszebb program!

*

De mielőtt a tárgysorozat egyes pontjai fölött a tanácskozást megnyitnám, nemcsak azon köteles tiszteletnél fogva, melylyel a törvényhatóság iránt tartozom, de hálás érzülettel eltelve főispánságom 4 éve alatt vármegyéim közönsége részéről tapasztalt jóindulat és fogadtatásaim iránt tanúsított elnézése iránt: erkölcsi kötelességemnek is tartom vármegyéim közönségének a politikai válságra vonalkozólag és személyemet illetőleg következőket tudomására hozni.

A kormányválság és az új kormány kinevezése alkalmával szabadságidőmben a karlsbadi gyógyfürdőben időztem s így azon jelentkezésem, midőn a főispáni kar mintegy testületileg a kormánynak állásáról való lemondását bejelentette, jelen nem lehettem. Karlsbádból visszatérve múlt hó 4-én siettem a kormány előtt megjelenni, s úgy a miniszterelnök, mint a belügyminiszter uraknak lemondásomat benyújtottam.

Tettem azt nemcsak a szokásos gyakorlatnak eleget teendő, midőn tudniillik kormány és különösen a belügyminiszter személyében való változás alkalmával a főispáni kar állását rendelkezésére bocsátani szokta, de tettem még azért is, mert a jelenlegi kormány nem lévén parlamentáris kormány, az a bizalmi viszony, mely a kormány és a főispán között összekötő kapcsolatot keil, hogy képezzen, — kétségessé vált.

A kormány lemondásomat nem fogadta el, de hivatkozással a főispáni karral történt korábbi megállapodásra, engem is arra hívott föl, hogy állásomban ideiglenesen szintén megmaradnék, mire én kijelentettem, hogy ezt csak azon feltételek alatt s csupán addig vagyok hajlandó tenni, míg a törvényhatóság előtt az alkotmányra tett eskümmel ellenkezésbe jutni kénytelen nem lennék, (lelkes eljenzés) mert törvénytelen intézkedés végrehajtására nem vállalkozom. (zajos tetszés) Miután a kormány részéről azon kijelentés tétetett, hogy ha ez bekövetkezne, ilyen tölem

kívántatni nem fog, — állásomban ideiglenesen én is megmaradtam.

Tekintetes vármegyei közönség!

Immár 25 éves politikai pályafutásom alatt a frazeológiának barátja sohasem voltam, őső babérok után sohasem kapkodtam, s így meggyőződésem egész komolyságával ismétlem itt is, hogy hazafiúi kötelességet vélek teljesíteni akkor, midőn éppen e válságos viszonyok között állásomat el nem hagyva, bárhonnét fenyegető törvénytelen-séggel szemben önökkel együtt a törvénynek akarok öre lenni. Ha e hazafias feladatomat nem teljesíthetném — kötelességemet tudni fogom: állásomat elhagyom.

Egyben még egy kijelentést akarok tenni. A szabadelvűpárt kötelekéből kiléptem (helyeslés.) tettem ezt két indoknál fogva: 1-szor, mert az én felfogásom szerint a főispán, mint ilyen, csakis annak a politikai pártnak lehet tagja, melyből a kormány alakul, vagyis a kormánypártnak, a szabadelvűpárt pedig e minőségét a választások következtében elvesztvén, megszűnt kormánypárt lenni, s így semmi értelme sem lett volna, hogy e pártnak, mint főispán, továbbra is tagja maradjak. De kiléptem 2-szor azért is, mert a szabadelvűpártnak politikai felfogása — különös tekintettel az utolsó parlamenti ülésben elfoglalt, és utóbb a szabadelvűpártkörben kifejezésre is jutott állásfoglalására — az én politikai felfogásommal nem azonos, (lelkes helyeslés) s így elhatározásom és politikai meggyőződésem szabadsága kívánta, hogy e párt kötelekéből kilépjek.

Végül egy kéréssel zárom szavaimat. A jogért való küzdelem csak addig jogosult, a míg kezünkben a törvénykönyvvel tesszük azt, de elveszteni nemcsak jogosultságát, de értékét is, ha helytelen magyarázatokkal magunkat tulságokra ragadtatnánk. Mert ha magunk lelépnénk a törvényes alapról, nem lenne jogunk sem védelmezni, sem tiltá-

kozni az ellen sem, ha ez alapot mások támadnák meg. Kérem tehát vármegyéim mélyen tisztelt közönségét, hogy bő es mérséklettel párosult hazafisága jelölje meg azt az ösvényt, melyen azon kilátással haladhasson, hogy a mai homály bizonytalanságát, a jogfolytonosság diadalának örök világossága válthassa föl.

Én nem vesztettem el hitemet a nemzet jobb jövője iránt, mert hiszek a nemzetnek géniuszában, bizom a király alkotmányos érzületében, s a nemzetnek böles mérséklettel párosult hazafias kitartásában, melynek egyéb, vagy más, — mint a nemzeti aspirációk diadala — nem lehet. Isten adja, hogy nemzet és király egymást mielőbb megértve, a parlamentárizmus áldást hozó működése mielőbb visszatérhessen. (lelkes eljenzés.)

Ivánka Oszkár: konstatálja, hogy a közgyűlés egyhangú helyeslésével találkozott a főispán beszédje, melynek különösen a szabadelvűpártból való kilépését, és lemondását kísérő megokolása helyes. Bizalmat merit, hogy a főispán is a nemzeti küzdelemben tudni fogja hazafias kötelességét, hogy nemcsak nem gyöngíteni, hanem a hazafias közérdek álláspontjára helyezkedve, azt erősíteni fogja. A főispán iránt a közgyűlés egyértelmű bizalmát nyilvánítja. (lelkes helyeslés.)

Lits Gyula főispán hálásan fogadja a megyebizottsági tag ur nobilis kijelentéseit. A következők fogják megmutatni, hogy benne a törvényhatóság csalódni nem fog. (lelkes eljenzés.)

Miniszteri leiratok.

Somogyi Béla: ismerteti a miniszterelnök és Krisztfy József belügyminiszter leiratát a törvényhatóságoknak a kormánnyal szemben tanúsított eljárása — György Endre földmívelésügyi és Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezését közlő leiratát. Az állandó választmány javaslata az, hogy miután a tvhatóság multkori közgyűlésében a kormánnyal szemben állást foglalt, bizalmatlanságot szavazott, a miniszterelnök leirata irattárba tétessék, a többi miniszternek pedig a kormány elnökhöz küldött erélyes hangú válaszában másolata megküldessék (helyeslés.)

Lits Gyula főispán: a közgyűlés az állandó választmány javaslatát elfogadja.

Egyébként a közgyűlés meglehetősen néptelen.

Még a 25-ösök sinesenek együtt teljes számmal.

— Minek is, — szól egy megyeatya, — majd ha „egyszer azt üzeni, mindnyájunknak el kell menni.“

És ez manapság sokkal komolyabban hangzik, mint az ember gondolná.

— Már a meddig Lits Gyula a főispán, nem féltém én addig Fehérvártól a vármegyénket, — így egy megyeatya.

Pedig tapasztalatokban dus lehet az illető, mert feje fürtökben igen szegény.

— Azután miért nem félted?

— Mert hallottam már a főispánt a miniszterrel debahálni, és bizony a kegyelmes ur huzta a rövidebbet.

— Ugyan?

— Valami lovassági dologról volt a parlamentben szó, a mikor Litsnek ilyen felel Fehérváry:

— Amit pedig a képviselő ur mond, az nekem — smarrn. — Mert hiába mondja a képviselő ur, hogy huszár volt, mert bizonyára csak olyan — talmi huszár lehetett . . .

Mire Lits Gyula:

— Hogy én milyen huszár voltam, ez nem tartozik a miniszter urra, de meg nem is tudja elbíralni, mert hiszen a miniszter ur egész életében — csak baka volt . . .

Egy böleselő megyeatya mikor Ivánka István lelkes felhívását olvassa fel, azt mondja a szomszédjának:

— Te, nekem nagyon tetszik az Ivánka Pista stílusa! . . .

— Talán nem?! . . .

— De igen . . . és úgy érzem, hogy az ő proklamációja meg fogja szüntetni az alkotmányválságot is . . .

— Hogy érted ezt?

— Egész rendesen . . . Emlékezzél csak vissza az inség-bizottságra. Ez is kiragasztott egy Ivánka-féle plakátot, és — nem lett éhinség . . .

A másik mosolyog.

— Bizony isten, nem is lenne rossz.

Jankovich Béla azt akarja, hogy az önkéntes adófizetők neveit (buzdító, vagy elrettentő például talán?) tegyék közzé a hivatalos lapba.

Dörmögve jegyzi meg egy kétkedő financkapacitás:

— No, ezzel sem lesz a nyomdásznak sokkal több dolga! . . .

Nagy a hőség a teremben, és lehet, hogy ez az oka, hogy a hölgyek nem érdeklődnek a szokott mértékben az alkotmányos szellemi tornák iránt.

Egyébként ennek oka talán a rendetlen, piszkos karzat is, a melyen port csak selyem-szoknyával törölnek a padokról.

De vagy három-négy leány, benne az oladó-sorban, végig hallgatja a rövid gyűlést, és hogy a hasznost a kellemessel kössék össze, nézegetik a megyeatyák fiatalját.

Itt van, teszem azt, Battha Laci szolgabíró, a ki vőlegény, és valószínűleg róla jutott eszükbe Sipler Dezső, a ki szintén szolgabíró és szintén vőlegény . . .

Persze, hogy ez a körülmény adta az egyik kis lány ajkára e sóhaj:

— Istenem! ha a 25-ösök megszaporítanák a szolgabírákat! . . .

Nihil

Nincs adó, nincs ujonc.

Kiáltvány a néphez.

Somogyi Béla: ismerteti a 25-ös bizottság indítványát a katonai behívók kézbesítése, és az önkéntesen befizetett adók kezelése tárgyában.

Ivánka Oszkár: mielőtt tárgyalnók, kérjük felolvasni a 25-ös bizottság kiáltványát.

Ivánka István: ismerteti a vármegye polgáraihoz intézendő kiáltványt, melyet lapunk vezetőhelyén egész terjedelmében közlünk.

Jankovich Béla dr.: indítványozza, hogy a 25-ös bizottság a letétbe befolyt összegekről a hivatalos lapban pontos és névszerinti kimutatásokat közöljön. Egrészt, mert társadalmi tevékenységtől van szó, így a legnagyobb nyilvánosság szükséges, másrészt szükséges tudni azt, hogy különösen a *közvetlen adózók* letétei részéről mennyi foly be netán szükséges rendkívüli utalványozások eszközzésére?

Ivánka István: hozzájárul ahhoz, hogy a 25-ös bizottság által a takarékpénztárban elhelyezett pénzről a hivatalos lapban nyilvános kimutatás eszközöltessék.

Lits Gyula főispán: *egyhangulag határozaterőre emeli* az állandó választmány következő javaslatát:

Hontvármegye törvényhatósági bizottsága a múlt közgyűlésen hozott 126. számú határozata értelmében kimondja, hogy az állami adó beszédésének tilalma az önkéntes adó elfogadásait is magában foglalja.

S a mennyiben erre vonatkozólag különösen a kis adófizetők érdekei tekintetéből óvó intézkedéseket maga is szükségesnek lát, valamint szükségesnek látja gondoskodni az esetre is, ha a *törvényhatóság részére esedékes állami illetmények kiszolgáltatása megtagadlatnák*, az ezekre vonatkozó intézkedések megtételét a 25-ös bizottságra ruhazza azzal az utasítással, hogy a közönség társadalmi közreműködésének szervezését és vezetését is vállalja magára és mindenekben akkép járjon el, mint azt a haza üdve kívánja.

Nemkülönben kijelenti a törvényhatósági bizottság, hogy a *rendes fegyvergyakorlatokra* szóló rendes behívók kézbesítését, mint a törvénybe nem ütköző intézkedést — *nem ellenzi*. Amint azonban azt tapasztalná, hogy ez a nemzet ujoncmegajánlási jogának kijátszására használtatik, ennek a legerélyesebben útját állandja.

Utasítja a bizottság a vármegye alispánját, hogy a katonai behívók intézkedéseit éberen ellenőrizze, az észlelt visszaélést pedig haladéktalanul jelentse be a 25-ös bizottság és a törvényhatósági közgyűlésnek.

Miről a 25-ös bizottság ahhoz alkalmazkodás — a vármegye alispánja tudomás végett értesítettnek.

A h é t r ől.

— augusztus 5.

— **Lits Gyula** vármegyénk főispánja szabadságát befejezvé, kedden este érkezett haza székhelyére.

— **Házasság.** A következő családi értesítést kaptuk: Szentgyörgyi Horváth Béla, Esztergomvármegye főispánja és neje örömmel tudatják, hogy *Rózsika* leányuknak Isonci Bánffy Gyula báró cs. és kir. huszárfőhadnagygyal leendő egybekelése augusztus 5-én, szombaton déli 12 órakor fog a koronázó Mátyás-templomban megtartatni.

— **Rákóczy-ünnep a szomszédban.** Nógrádmegye II. Rákóczi Ferenc fejedelem és az 1705. évi szécsényi rendi országgyűlés 200 éves évfordulóját nagy ünnepség keretében üli meg szeptember 19-én, melyre vármegyénk közönségét is meghívta. Törvényhatóságunk tegnapi közgyűlésében elhatározta, hogy az ünnepen *Lits Gyula* főispán vezetése alatt területileg részt vesz, mely küldöttségben vármegyénkbeli minél többen vegyenek részt.

— **A társaságból.** *Lesztjanszky* Sándor földművelésügyi m. kir. miniszteri tanácsos néhány napot *Sághy* Benőék vendégeként városunkban tölt.

— **Selmecbánya hanyatlása.** Mint értesülünk, a selmecbányai bányászati és erdészeti főiskola tanári testülete memorandumot adott be Lukács György vallás-oktatásügyi miniszternek, amelyben a tanárok a *főiskolának Selmecbányáról való áthelyezését* kérik. Kérelmüket azzal okolják meg, hogy Selmecbánya gazdaságilag hanyatlík, elvesztette a főiskolára első rangú jelentőségét, mert a kohászata és bányászata kedvezőtlen viszonyokkal küzd. Nagyobbfokú technikai berendezése nincs, a mi lehetetlenné teszi a tanulás gyakorlati irányát. A város egészségügyi viszonyai is rosszak.

— **Eljegyzés.** *Heksch* József Berlinből eljegyezte *Kohn* Rezsín kisasszonyt Ipolyságon.

— **Derék tanítók.** A FMKE választmánya a magyar nyelv sikeres tanítása és terjesztése körül érdemeket szerzett tanítók közül: *Meiszl* Károly bagyani, *Macsuha* János teszeri, *Kordos* Emil feisőrakoncai, *Gorrek* Agost németi, *Bátyel* Gyula egyházmaróti tanítót 50—50, *Szütöriz* Imre esali 30, és *Krekács* János szelestyeni tanítót 20 korona jutalomban részesítette. Az ipolysági takarékpénztár által hasonló célra adományozott 60 koronát *Nedeczky* Ferenc szántói tanító nyerte el, a közoktatásügyi minisztérium kezelése alatt álló s *Kőrösy* József dr és *Rózsay* József dr által tett alapítvány kamataiból 50—50 korona jutalomban *Rohács* Ödön esanki, *Balassa* Gusztáv felsőbakai, *Blaskovics* Gusztáv össödi, *Klein* Mihály felsőterényi, *Fajtlik* Antal erdőmegi *Néder* István nagymarosi, *Stefcsik* Gábor szebelébi és *Keviczky* Ilona báti tanítónő részesültek.

— **Az „Iparos Kör”-ből.** Az „Iparos Kör” választmányi ülést tartott szerdán este *Himmler* Sándor dr. igazgató elnöklete alatt. Felvettek új tagokat, törölték a hátrálékosokat és több adminisztratív ügyet intéztek el.

— **A Sportklub teniszversenye.** A *Honti Sportklub* szeptember 3-án és következő napjain országos lavn tenisz versenyt rendez. A részletes feltételeket jövő számunkban közöljük.

— **A tanügy köréből.** *Siposs* Ferenc egegi tanítót 42 évi szolgálata után jól megérdemelt nyugdíjba helyezték.

— **Kész a zenepavillon.** Szépészeti egyletünk folytatja csendben működését, a melynek eredménye legújabbban a liget végén levő csinos zenepavillon, a mely bizonyára kellemes szórakozást fog nyújtani a ligetben sétáló közönségnek. A zeneestéket az egylet lapunk útján fogja tudatni.

— **A betegsegítőpénztárból.** Az ipolysági kerületi betegsegítő pénztár igazgatósága *Badn* Máté elnök vezetése alatt ülést tartott, a mikor alelnökké egyhangulag megválasztották *Cserven* Jánost, továbbá *Himmler* Sándor dr. pénztári orvost állásában véglegesítették.

— **Népünnep.** Az „Iparos Kör” e hó 15-én, az ipolysági buesu napján érdekes, Ipolyságon még nem látott mulatságos népünnepet rendez *Asbóth* József kert-helyiségében. Lesz díjtekőzés, zsákbaftás, póznamászás, lepényevés, és sok más egyéb, a mit tűzijáték és tánc rekeszt be. A beléptidíjat 50 fillérben állapították meg.

— **Kedvezmény kistenyészőknek.** A hadügyminiszterium a vonalesapatoknál kiselejtezt lovak közül a tenyésztésre alkalmas kancákat 100 korona *egység* árban kis tenyésztőknek engedti át. A f. évben a pozsonyi vonalesapatparancsnokságnál kisorsolandó lovakat a Hontvármegyei Gazdasági Egyesület veszi át kiosztás végett. Az egyesület a jelentkezést a beérkezés sorrendje szerint fogja figyelembe venni. Jelentkezhetni az egyesület titkárnál, hol a 100 korona vételár előre kifizetendő. A kiosztás sorsolás utján fog megtörténni.

— **Utmesteri iskola.** A kereskedelmiügyi miniszter tíz utmesteri iskolát állított föl és pedig: *Balassagyarmaton*, *Szombathelyen*, *Nyitrán*, *Kassán*, *Maramarosszigeten*, *Nagyváradon*, *Kolozsvárott*, *Brassón*, *Lugoson* és *Pécsett*. Az iskolák december 1-én nyílnak meg s főlvételtől október 31-ig lehet folyamodni.

— **Tanítók gazdasági tanfolyama.** A breznóbányai gazdasági iskolában rendezett tanfolyamra *Szilárd* László ipolybalogi és *Szokolovszky* János kiskéri tanítókat vették fel.

— **Vivótanfolyam.** *Kónyai* Kiss Albert, a cs. és kir. arany érdemkereszt birtokosa, vivómester több vivóamatőr felhívására 2 hónapig tartó vivótanfolyamot fog nyitni Ipolyságon. A tanfolyam elégséges számú jelentkezés esetén e hó 18-án fog megnyílni.

— **Szobatóz.** *Vieg* Miksa főpincér lakásán szerdán délután ismeretlen okból tűz támadt, a mely néhány darab ruhát hamvasztott el. A tüzet csakhamar eloltották.

— **Uj képes levelezőlapok.** *Polgár* Ignác helybeli papirkereskedő jóvoltából mintegy tíz új felvétellel szaporíthatják a gyűjtők képes lap gyűjteményüket — A felvételek közül a liget, a tennisz pálya, a város látképe a kálvária felől stb. nagyon sikerültek. Az izléses új kártyák bizonyára nagy kelendőségnak fognak örvendeni.

— **Tűz.** Vámosmikolán július 31-én tűz volt, mely egy házat és a csendőr laktanya egy részét hamvasztotta el.

Ipolysági piaci árak.

Buza 100 klgként	kor.	14.60—14.40
Rozs		12.00—12.20
Arpa		12.00—
Zab		15.00—15.20
Bab		28.00—30.00
Kukorica		17.80—18.00

Jó karban levő

ajtók és ablakok

és egyéb építkezési anyagok jutányos árban kaphatók a **Frischer-féle építkezésnél** Ipolyságon.

Értekezhetni szíveségből

Frischer Adolf urnál Ipolyságon, vagy a munkavezetőségénél a munka színhelyén.

2815. 1905. tkvi szám.

Hirdetmény.

Felsőpalojta község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakították, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX, az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosították

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1905. évi november hó 2-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazottjuk által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen némi észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldött bizottsága előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg, és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel:

3. mindazok, a kik valamely ingatlanokra tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t. c. 15-18. és 1889. évi 38. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek, és

4. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvszék, mint tkvi hatóság.
Ipolságon, 1905. június hó 26-án.

Oravetz Béla
kir. tszéki bíró.

Engelhardt Lipót
hagyatékát képező
összes ingatlanok
eladóik.
Levélbeli megkeresések
Engelhardt József címére
(Budapest, Vámpalota) intézendők.

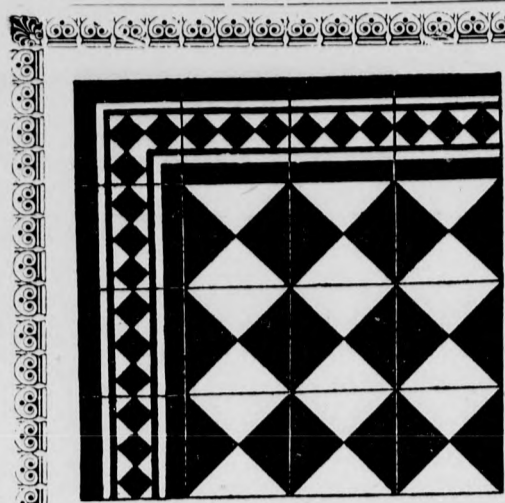
A vegyileg megvizsgált, a mellett hatóságilag az arebörre ártalmatlannak talált
Szörvestő
eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen **arcszőrt** gyökerestől, a nélkül, hogy az **arebörnek legkevésbé is ártana** és az arenak meg dja az **üdeséget, finomságot és simaságot**. Ára 7 korona. Vidéki megrendeléseket diskretn utánvét mellett eszközözi.
Schmidek I. Budapest, VII. Nyár-u. 18.

F E R E N C
(pálinka sósborszesz).
Vértés gyógyszer-téle.
használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy külső mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (massage.) Kijűző sikerrel használhatók **köszvény, csusz, meghűlések ellen, bőnfásók, ficamoknál, gyaladás és kelésnél** továbbá a **fejbor** erősítésére, valamint a **száj** tisztítására; **belsőleg, gyomor-göres, rosszullért, fejfájás** stb. ellen katonáknak, vadászoknak turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt névjegygyel. Egy üveg **30 fill., 1 és 2 korona**. Kapható a gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben, általában ott, hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók.
Ipolságon: **Bolner Pál** és **Dombó Károly** uraknál, valamint közvetlen:
VÉRTÉS L. Sas-gyógyszertár Lugoson.

Butorszállításokat és átköltözéseket
vasuton és tengelyen, legutányosabban és pontosan eszközöl szabadalmazott elzárható butorkocsikban
FODOR J. szállító
Balassagyarmat.

70. 1905. végreh szám.
Arverési hirdetmény.
Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII. X. kerületi kir. járásbírósnak 1905. évi Sp. III, 1000/4 számú végzése következtében Spitz Sándor dr. ügyvéd által képviselt Kőolajfinomító részvénytársaság javára Balázs Pál ellen 141 kor 19 fill, s járuléka erejéig 1905. évi július hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1000. koronára becsült következő ingóságok u. m. benzín motor gép felszereléssel nyilvános árverésen eladatnak.
Mely árverésnek a korponai kir. járásbírósnak 1905-ik évi V. 44/2 számú végzése folytán 141 kor. 19 fill. tőkekövetelés, ennek 1905. évi április hó 22 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 66 kor 58 fillérből bírólag már megállapított költségek erejéig is, a lászódi malomban leendő megtartására **1905. évi augusztus hó 9-ik napjának délutáni 4 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén bec áron alul is el fognak adni.
A mennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Korponán, 1905. évi július hó 26-án.
Bottka József
kir. bír. végrehajtó.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 62.
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztítórosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
szorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók
örlőmalmok, egyetemes aczel-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

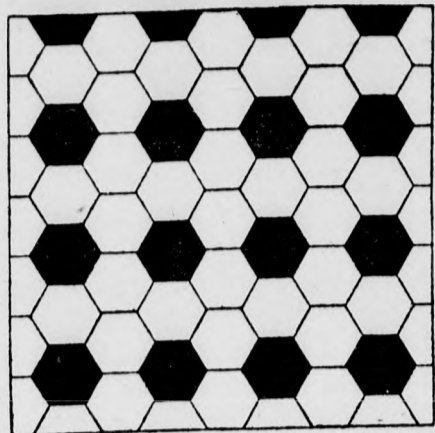

ELFER MÓR

mozaik és cementáru gyára
BALASSAGYARMATON, Fő-utca 26. szám.

Géppel és kézzel készült egyszerű és díszes
MOZAIK ÉS CEMENTLAPOK

továbbá mindenféle cementből készült tárgyak kaphatók.
Elvállalok e szakmába vágó bármiféle munkákat.
Állandóan kitünő minőségű portland
cementet tartok raktáron.

76. 1905. v. h. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhíró teszi hogy a budapesti kereskedelmi és váltó kir. törvényszék 1905. évi 47113, 54534, 57744 számú végzése következtében Wilhelm Adolf dr. ügyvéd által képviselt Weber Jakab és társa cég javára Schléizinger József ellen 441 kor. 9 fill. s jár. erejéig 1905. évi július hó 10 én fogamatositott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m. mángoló, kocsis, ló és üst nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a korponai kir. járás-bíró 1905. évi V. 33/4. számú végzése folytán 441 kor. 9 fill. tőkekövetelés, ennek 1905. évi április hó 10 napjától járó 6% kamatai, eddig összesen 95 kor. 10 fill. erben bíróság már megállapított költségek erejéig is Korponán a végrehajtást szenvedett lakásán **1905. augusztus hó 7 ik napjának délután 3 órája** határde ülkiützetikes abhoza venniszándekek oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok: mások is le és felülfoglaltak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. tc. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Korponán, 1905. évi július 26. án.

Bottka József
kir. bír. végrehajtó

Egy amerikai gyorsfőző vagy ingyen. háztartási mérleg

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét talámozott rakományból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt

1 darab mexikói ezüst levesmerítő kanál,
1 darab mexikói ezüst tejmerítő,
2 darab eleg. szalon asztali gyertyatartót.

46 drb. összesen **6 frt. 50 kr.** csak

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy amerikai gyorsfőző vagy szavatosság mellett gyorsan működő 12 és fél hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges beküldése e-eten vagy utánvétellel történik az európai raktárból

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII. Bezerédy-u. 3. sz.

Egyszeri átsimítás

Schicht-szappannal

(SZARVAS vagy KULCSSZAPPAN)
pótol

Kétszeri átsimítást közönséges szappannal.

SCHICHT-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Állandóan raktáron van, kis és nagymennyiségben kapható:

Kőbányai sörök,
u. m.: Király-, Polgári, Márciusi (világos) és Kiviteli márciusi (félvilágos), Szent István (világos), Bajor (setét), Góliát maláta (setét) Barát maláta (setét) Dupla maláta Szt. István védjegygyel (fekete).
Palaekben és hordóban.

Különböző erőtakarmányok
u. m.: Száritott répaszelet, Melasse, Agrária, Derby melasse, Kinesem melassit, Malátacsira, Korpa, stb.

Mütrágyák,
u. m.: Superfosfát, Csontliszt, Thomassalak, Chili salétrom, Kainit, Gipsz, Szőlő mütrágyák, stb.

Salgó Gábor,
okt. gazdász,
Balassagyarmaton.

Kapuszta József
kocsigyártó

→ **Ipolyságon.** ←

Készít új kocsikat, javít és felújít használt kocsikat, vállal minden szakmájába vágó munkát pontos és tartós kivitelben.

Arat olcsók!

== Munkója esinos és izléses!

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen küld.

Több, mint 50 év óta a

SINGER

az elismert
tökéletesség legmagasabb fokán áll
a családi varrógépek között is.

A Singer-varrógépek esupán saját üzleteinkben kaphatók, — minden nagyobb városban, — és e Singer-üzletekben sok minden látható, a mi hölgyeket érdekel, a melyek megtekintésére — akár vesznek gépet, akár nem, — mindenkor szívesen látják.

SINGER CO. Varrógép R. T.
LÉVA, Kazinczy-utca 2. szám.